

ՈՒՂԵՐՁ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՅԻՆ

Գրքույկը շատ մատչելի և հակիրճ ուղերձ է քրիստոնյաներին, ովքեր հավատում են Հիսուսի աստված

կամ աստծո արդի կամ
Երրորդության մաս լինելու
փաստին; Շատ պարզ կերպով
նշված են Ղուրանական
տարբերակներ, որոնք
պատճառաբանված են և
ակնհայտորեն ապացուցում են
Հիսուսի Մարգարե և Առաքյալ

լինելու զաղափարը; Նա
հանդիսանում է Ալլահի մեծ
Մարգարեներից մեկը: Գրքույկի
մեջ զետեղված է Հիսուսի և Նրա
մոր Մարիամի ծննդյան
Դուրանական տարբերակները:
Հեղինակը մտահոգված լինելով իր
ընկեր մարդ արարածների հոգու
բարօրությամբ փորձում է նրանց
ողջամտորեն մոտեցնել
ճշմարտությանը, որպեսզի նրանք

ստանան Ալլահի պարզելը այս և
հետագա աշխարհներում:

<https://islamhouse.com/2777245>

- ՈՒՂԵՐՉ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՅԻՆ
  - ՆԱԽԱԲԱՆ
  - ԱՍՏՎԱԾԱՅԻՆ
ՆՊԱՏԱԿ
  - Ո՞վ է արժանի
Երկրագագության .
  - ԱՐԴՅՈՌ ԴՈՒՌ
ԳԻՏԵՔ
  - ՄԱՐԻԱՄԻ ԾՆՈՒՆԴ
  - ՀԻՍՈՒՄԻ
ԾՆԸՆԻՆԴ[11]
  - Նորածինը իտուում է
  - Ժողովրդի արձագանքը

- Հիսուսի
արտոնությունները և
հրաշքները[19]
- Իսրայելի Զավակների
արձագանքը
- Ո՞րն է ավելի դժվար և
հրաշազործ, Աղամի
արարումը, թե Հիսուսի
ծնունդը
- ՀԻՍՈՒՍԻ
ԿԱՐԳՎՎԻՃԱԿԸ
ԻՎԼԱՄՈՒՄ
- Խաչաձև
Հարցարնություն
- Հիշելու Կարևոր կետեր
- ՍՏՈՒԳԵԼ և
ՀԱՄԵՄԱՏԵԼ
- Վերջին Ընթրիքը

- Արդյո՞ք Հիւսւը
պատվիրեց մարդկանց
երկոպագել իրեն:

ՈՒՂԵՐՁ ՔՐԻՍՏՈՆՅԱՅԻՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ

Տվյալ ուղերձը յուրաքանչյուր
Քրիստոնյայի համար է, ով
անկեղծ իդաբով և լայն
մտահորիզոնով ցանկություն ունի
փնտրել ճշմարտությունը,
որպեսզի ապահովի իր հարցերի
պատասխանները, որոնք, այլ
կերպ, **երկար ժամանակ կիսլեն**
նրանից:

Քանի որ դուք քրիստոնյա եք,
արդյո՞ք երբեմ մտածել եք Սուրբ

Ծնունդի ծագման մասին, կամ թե
որքա՞ն իրական է Սուլք

Ծնունդը:Կամ արդյո՞ք

դուք ենթադրում եք

Քրիստոնեությունը որպես

հասարակական սովորույթ, այդ

դեպքում այն ձեր Աստվածաշնչի

մեջ պետք է ծագում ունենա: Եթե

ձեր Աստվածաշնչի մեջ ծագում

չունի,ապա կամ

Աստվածաշունչը կամ

Քրիստոնեությունը կեղծ են:

Ժամանակն է, որ դուք իմանաք

ճշմարտությունը Քրիստոսի և

Սուլք Ծնունդի մասին: Ահա թե

ինչ է ասում Բրիտանիկա

Հանրագիտարանը Սուլք

Ծնունդի մասին,

Քրիսթմաս, Սուլք Ծննունդ, հին
անգլերենով «Քրիստոսի
Ժողովուրդ» նշանակում է
Քրիստոնեական

տոնախմբություն, որը նշում են
Դեկտեմբերի 25-ին, հիշեցնում է
Հիսուս Քրիստոսի ծնունդը և
նույնպես հայտնի է որպես
աշխարհիկ տոն: Լստ
Հռոմեական օրացույցի, Սուլք
Ծնունդի Քրիստոնեական
տոնախմբությունը տոնում են
Հռոմում 336 թվականին Մ.թ:

Եկեղեցական օրացույցը
պահպանում է նախա-
Քրիստոնեական
տոնախմբությունների
, մասնավորապես Սուլք Ծննդի

մնացուկները, որը տարրեր է
միախառնում,
**ներառելով Սասուրնալիան և
Միթրիհի ծննդի երկու տոնները:**

Առասպելների զարգացումը

Քրիստոնեության մեջ
առասպելները զարգացել են ի
շնորհիվ կարիքի,
պատասխանելու հարցերին,
որոնք տալիս են ավելի քիչ
գրագետ

Քրիստոնյաները, օրինակելի Քրիստոնյաների պատմությունների
կարիքի և հեթանոս աստվածների
և աստվածուհիների արարքների
փոխադրման, նրանց բացահայտ

Եկյուղածությամբ, ովքեր սրբեր և նահատակներ էին:

Ծառ քրիստոնյաներ չեին
բավարարվում Կանոնական
Ավետարանի մեջ գոյություն
ունեցող Քրիստոսի կյանքի
պատմությունների
բացթողումներով: Ուստի,
այնտեղ, զարգացավ խիստ
ապոկրիֆ [1], որի վրա հաճախ
ազդել է Գնոստիցիզմը, (հերետիկ
շարժում, որը ունի մասամբ
նախաքրիստոնեական ծագում,
որի ուսմունքը պնդում է, որ
աշխարհը արարել և
կառավարում է ավելի քիչ
աստվածայնություն ունեցող
էակ և որ Քրիստոսը գերազույն

Աստվածային էակի զաղտնի
պատվիրակ է, որը նեղ շրջանակ
ունեցող գիտելիք է, որն էլ
մարում է մարդկային ոգին), որը
տրամադրում է Քրիստոսի
կյանքի, ինչպես նաև
Առաքյալների^[2]
առասպելաբանական հաշիվները:

Քանի որ դուք ընկեր, մարդ
արարած եք առաջին հերթին և
ամենագլխավորը, **մենք**
անհանգստացած ենք ձեր հոգևոր
բարեկեցությամբ; ուստի տվյալ
ուղերձը մենք պատրաստել ենք
ձեզ համար:

Մարդկությունը պատկանում է
մեկ միակ հորը, Ադամին և ունի

մեկ միակ Աստված, Ալլահ, Ու
նրանց քերել է գոյության և
ապահովել է նրանց իրենց
գոյության միջոցներով, **որպեսզի**
երկրպագեն միայն Նրան:

Անըմբռնելի է, որ Աստված, Ու
արարել է տիեզերքը և այնտեղ
գտնվող ամենը, կարիք ունի
օգնության, թող լինի միայն որդի,
զուգընկեր կամ զործակից: Նա
ամբողջովին ինքն էր, երբ ոչինչ
գոյություն չուներ, այնուհետ Նա
արարեց մարդկությունը և
մնացյալ արարածները մեկ միակ
նպատակի համար, **որն է**
երկրպագել Իրեն:

ԱՍՏՎԱԾԱՅԻՆ ՆՊԱՏԱԿ

Որևէ կասկած գոյություն չունի,որ
Աստված[3] արարել է մարդուն
բարձր նպատակի համար և այդ
իսկ պատճառով Նա
տարբերակում է նրան Իր
մնացյալ արարածներից:

Նա նրան պատվել է
տալով բանականություն; Նվեր,
որը չունեն շատ արարածներ:Եթե
այս տիեզերքում մարդու
գոյության միակ նպատակը
ապրել և մահանալ է,ապա դրա
համար Նա կարիք չուներ տալու
նրանց բանականություն:

Կենդանիները չունեն
բանականության կարիք ,

որպեսզի կառավարեն իրենց
վարքը, ոչ Էլ նրանք հետևում են
որևէ նորմայի կամ
վարվելակարգի, Եթք նրանք
բավարարում են իրենց
ցանկությունները:

Ի՞նչու էր Արարիչը բերել
գոյության ամբողջ
տիեզերքը: Արդյո՞ք դուք կարծում
եք, որ Նա այդպես է գործում
հաճույքից ելնելով: Կամ, արդյո՞ք
Նա մեզ աննպատակ է արարել:

Գոյություն չունի ոչ մի կրոն, որը
չի ճանաչում այս տիեզերքի
գոյության Արարչին, Ու իր
գործերը կատարում է լիակատար
ճգրտությամբ: Նայեք արևին և

տարածությանը, որը բաժանում է
մեր երկիր մոլորակը: Ինչպես
մնացած մոլորակները առանց
շեղման այն պտտվում է իր
ուղեծրի շուրջ: Եթե տեղի
ունենար որևէ սխալ, երկիրը և
մնացյալ մոլորակները
կընկնեին քասի մեջ:

Արդյո՞ք դուք չեք կարծում, որ այս
Մեծ Արարիչը արժանի է բարձր
գնահատականի Իր անզուգական,
անքիծ և մեծ
հնարավորության համար: Ոչինչ
գոյություն չունի, որը կարող է
հոգնեցնել, եթք Նա ցանկանում է,
որ որևէ բան տեղի ունենա, Նա
միայն ասում է, «Եղիր» և այն
լինում է:

Ինչու՝ այսպիսի Հզոր Արարիչը,
Ով ունի անսահման
հնարավորություն, պետք
է կարիք ունենա
օժանդակության, **որդու կամ**
համագործակցի:

Այդ դեպքում, **ո՞րն է մարդու**
գոյության բերելու Աստվածային
նպատակը:

Մարդը, լինելով արարած, չի
կարող հնարավորինս
պատասխանել այս
բազմանշանակ հարցին;
որովհետև, եթե նա լիներ իր իսկ
արարիչը, **նա հնարավորություն**
կունենար պատասխանել այս
հարցին: Սակայն, քանի որ

Աստվածը, Ամենազորը Մեկն է,
Ով արարել է մեզ, Նա, **միայնակ
ունի տվյալ հարցի պատասխանը:**
Ահա այն.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (٥٦)
سورة الذاريات

«Ես արարել եմ ջին և մարդ,
միայն ինձ երկրպագելու համար
»:[4]

Ո՞վ է արժանի երկրպագության

։

Քանի որ մեր Արարիչը միակ
ճշմարիտ Աստվածն է և քանի որ
Նա Միակն է, Ով արժանի է
երկրպագության, մենք պետք է

իմանանք, թե ինչպես երկրպագել
նրան: Արդյո՞ք մենք երկրպագում
ենք Նրան, ըստ մեր
հայեցողության, կամ ըստ Նրա
հրահանգների: Քանի որ Նա մեր
Արարիչն է, մենք պետք է
հետևենք Նրա հրամաններին և
հրահանգներին:

Իր ստրուկների հեշտության
համար, Ալլահը նրանց
Մարզարեներ է ուղարկել,
ուղղորդելու դեպի Իր ուղին,
հրահանգել է նրանց, թե ինչպես
երկրպագել Իրեն, տալ Հաջորդ
Կյանքի հավերժ երանության
ավետիս նրանց, ովքեր
հնազանդվում են նրան և Հաջորդ
աշխարհի դաժան պատիժ նրանց,

ովեր չեն հնազանդվում:
Սա Մարզարեների հիմնական
պարտականությունն է: Աստված
ասում է.

رُسُّلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَىٰ
اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
(١٦٥) سورة النساء

«Մենք ուղարկել ենք
Մարզարեներ որպես ավետիս
բերողներ և Զգուշացողներ
պատժի, այնպես, որ մարդ ոչ մի
փաստարկ չունենա Ալլահի
դեմ»:[5]

Ոչ մի ազգ չի մնացել առանց
Մարզարե: Ալլահն ասում է.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا ۝ وَإِنْ مِنْ مَنْ أَمَّةٍ إِلَّا
خَلَّ فِيهَا نَذِيرٌ (٢٤) سورة فاطر

«Գոյություն չունի ոչ մի ազգ, որը
չի ունեցել Մարգարե»:[\[6\]](#)

Առաջին Մարգարեն, որին Ալլահը
ուղարկել է մարդկությանը Նոյն է
և վերջինը Մուհամմեդը, թող
Ալլահը բարձրացնի նրանց
հիշատակումը: Ըստ իրենց
ժամանակագրության կարգի
Մարգարեներից լավագույններն
են. Նոյը, Աբրահամը, Մովսեսը,
Հիսուսը և Մուհամմեդը, թող
Ալլահը բարձրացնի նրանց
հիշատակումը: Բոլորի պարտըն է
հավատալ բոլոր Մարգարեներին,

որոնց Ալլահը ուղարկել է մարդկությանը:

Քանի որ Հիսուսը Մուհամմեդի
նախորդող վերջին Մարգարեն էր,
թող Ալլահը բարձրացնի նրանց
հիշատակումը, և քանի որ
Քրիստոնյաները կազմում են
բնակչության մեծամասնությունը
և քանի դեռ դուք հավատում եք
Հիսուսին, միզուցե՛ պետք
է լսեք նրա, ինչպես նաև նրա մոր
ծննդյան պատմությունները:

ԱՐԴՅՈՒՔ ԴՈՒՔ ԳԻՏԵՔ

Արդյո՞ք դուք զիտեք, որ Հիսուսը
խստել է մարդկանց հետ նորածին

հասակում: Արդյո՞ք դուք զիտեք,
որ Ալլահը հոգ էք տանում իր մորք
նրա ծննդյան պահից ի վեր: Զանի
որ դուք Քրիստոնյա եք, դուք
պետք է իմանաք այս փաստերը:

Ինչու առաջին հերթին չսել նրա
մոր ծննդյան

Ղուրանական պատմությունը,
որը վերնագրվել է Այիլե Իմրան,
Իմրանի Հնտանիք, որը Աստված
հայտնել է Իր վերջին
Մարգարեին, Մուհամմեդին, թող
Ալլահը բարձրացնի նրա
հիշատակումը.

ՄԱՐԻԱՄԻ ԾՆՈՒՆԴԸ

Աստված ասում է.[\[7\]](#)

إِذْ قَالَتِ امْرَأٌ عَمْرَانَ رَبِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي
بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلَ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
(٣٥) فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّي وَضَعَتْهَا أَنْثَى
وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ وَلَيْسَ الذِّكْرُ كَالْأُنْثَى وَإِنِّي
سَمَيْتُهَا مَرْيَمٍ وَإِنِّي أُعِيدُهَا إِلَكَ وَدُرِّيَّتْهَا مِنَ
الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ (٣٦) سُورَةُ آلِ عُمَرَانَ

«Եվ ասա մարդկանց Իմրանի
կնոջ, Մարիամի մոր մասին, երբ
նա խնդրեց Աստծուն ասելով. "Իմ
Աստված, ես խոստացել եմ նվիրել
իմ արգանդի պտուղը Քո
երկրպագությանը; այսպիսով,
ընդունիր այդ ինձանից; Դու իրոք,
լսում ես իմ խնդրանքը և տեղյակ
ես իմ մտադրությանը»:[8] (35)

«Եվ երբ նա ծննդաբերեց իր
մանկիկին, նա ասաց. «Օվ իմ Տեր:

Ես լույս աշխարհ եմ քերել աղջիկ
զավակ և Ալլահը տեղյակ է
լավագույնս, թե ինչ է նա լույս
աշխարհ քերել - և արականը
նման չէ իգականի^[9] և ես կոչել
եմ նրան Մարիամ և ես հանձնում
եմ նրան և նրա ժառանգներին Քո
պաշտպանությանը ընդդեմ
Սատանայի, **անիծվածի»:** (36)

Այնուհետ, Աստված մեծապես
ընդունեց Մարիամի մոր
իսոսումը, **Մարիամին** տալով
լավ դաստիարակություն և
հանձնելով նրան Զաքարիայի
ինամբին:^[10]

Ալլահը հոգ էր տանում
Մարիամին և

պաշտպանում նրան ի
պատասխան նրա մոր
ինդրանքի, պատրաստում նրան
լինել Իր լավագույն
Մարզարեներից մեկի մայրը:
Աստված նույնիսկ, ապահովեց
նրան սննդի մատակարարմամբ:
Նա ասաց.

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقُبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا
وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّاً كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمُحْرَابَ
وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّى لَكِ هَذَا قَالَتْ
هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ
حِسَابٍ (٣٧) سوره آل عمران

«Երբ Զաքարիան այցելեց
Մարիամին իր խուցը, նա տեսավ,
որ նա ունի սննդի պաշար: Նա
հարցրեց նրան, «Օվ Մարիամ,

«Որտեղի՞ց ես ծեռք բերել սա»:
 Նա ասաց, «Այն Աստծուց է:
 Աստված ապահովում է նրան, ում
 Նա է շանկանում առանց
 սահմանի»: (37)

ՀԻՍՈՒՍԻ ԾՆՍԴՆԴՐ[11]

Այժմ, եկեք լսենք, **թե ինչպես է ծնվել Հիսուսը:** Աստված ասում է.

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْنَطَفَاكِ
 وَطَهَّرَكِ وَاصْنَطَفَاكِ عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ (٤٢) يَا
 مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ
 (٤٣) ذَلِكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهُ إِلَيْكَ وَمَا كُنْتَ
 لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْفُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ مَرْيَمَ وَمَا كُنْتَ
 لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ (٤٤) سورָة آل عمران

«Եվ նշեք նրանց, երբ
հրեշտակները ասացին
Մարիամին, «Օվ Մարիամ,
Աստված ընտրել է քեզ, սրբացրել
է քեզ և գերադասել է քեզ
աշխարհի մնացյալ կանանցից»:
(42)

«Օվ, Մարիամ, հնազանդվիր քն
Աստծուն խոնարհաբար,
տարածիր քեզ Նրա առջև և
երկրպագիր Նրան
երկրպագուների հետ»: (43)[\[12\]](#)

«Մրանք պատմական
նորություններ են, որի մասին դու
(Մուհամմեդ) տեղյակ չեիր առաջ;
Մենք հայտնել ենք դրանք քեզ
այնպես, **որ դու հաղորդես դրանք**

թու մարդկանց: Դու քահանաների
հետ չեիր, երբ նրանք ձգեցին
որոշել, նրանցից, ով պետք է հոգ
տանի Մարիամին, ոչ ել դու
այնտեղ էիր, երբ նրանք
վիճարկեցին այս խնդիրը»:[13]
(44)

Հրատապ նորություն, Մարիամի
Հիսուսով հոիսության մասին

Աստված ասում է.

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلْمَةٍ
مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيلًا فِي
الْدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقْرَبِينَ (٤٥) وَيُكَلِّمُ النَّاسَ
فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ (٤٦) قَالَتْ رَبِّي
أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ
اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَى أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ (٤٧) سوره آل عمران

«Ասացեք նրանց նույնպես, եթք
հրեշտակները ասացին
Մարիամին, «Օվ, Մարիամ,
Ալլահը տալիս է քեզ ավետիս; որ
դու, ըստ Նրա հրամանի,
կունենաս որդի, ում անունը
Մեսսիա է, Հիսուս, Մարիամի
որդի; ով կունենա պատվելի
կարգավիճակ այս, ինչպես նաև
հաջորդ աշխարհում և բարեբեր
Ալլահից»: (45)

«Նա կիսուի մարդկանց հետ
նորածին հասակում և իր միջին
տարիքում կքարոզի Ալլահի
Եզակիությունը և նա կլինի
ողջախն»: (46)

«Նա ասաց, «Օվ, իմ Աստված,
ինչպե՞ս եմ ես կարող ունենալ
զավակ, երբ ոչ մի տղամարդ
երբեւ չի մոտեցել ինձ: Նա ասաց.
Սա Ալլահի ուղին է; Նա ասաց,
«Սա Ալլահի ուղին է; Նա
արարում է այն, ինչ Նա է
ցանկանում: Երբ Նա ցանկանում
է որևէ քան, Նա միայն ասում է,
«Եղիր» և այն լինում է»:(47)

Այժմ լսեք <իսուսի ծննդյան
հիասքանչ մանրամասները,
ինչպես հաղորդում է Փառահեղ
Ղուրանը «Մարիամ» գլխի մեջ:
Ալլահն ասում է.

وَادْكُرْ فِي الْكِتَابِ مَرْيَمَ إِذْ انْتَبَذْتَ مِنْ أَهْلِهَا مَكَانًا
شَرْقِيًّا (١٦) فَاتَّخَذْتَ مِنْ دُونِهِمْ حِجَابًا فَأَرْسَلْنَا

إِلَيْهَا رُوَحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا (١٧) قَالَتْ إِنِّي
 أَعُوذُ بِالرَّحْمَنِ مِنْكَ إِنْ كُنْتَ تَقِيًّا (١٨) قَالَ إِنَّمَا
 أَنَا رَسُولُ رَبِّكِ لَا هَبَ لَكِ غُلَامًا زَكِيًّا (١٩) قَالَتْ
 إِنِّي يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَلَمْ يَمْسِسْنِي بَشَرٌ وَلَمْ أَكُ بَغِيًّا
 (٢٠) سورة مریم

«Եվ ասա նրանց Մարիամի
 պատմությունը, ինչպես նշել է
 Գիրքը, երբ նա մեկուսացրել էր
 իրեն իր մարդկանցից արևմտյան
 մի վայրում: Այնուհետև, Մենք
 ուղարկեցինք նրան Մեր
 հրեշտակին, Գարդիելին, ով
 հայտնվեց նրան կատարյալ
 մարդու տեսքով: Նա ցնցված էր,
 նա ասաց նրան. «Ես փնտրում եմ
 ապաստանը Գթասիրտ Աստծո
 քեզանից; եթե դու վախենում ես
 Նրանից»: Նա հեռացրեց նրա

վախր ասելով. «Ես այն չեմ, **ինչ**
դու կարծում ես: Ես միայն
 Մարգարե եմ, քո Աստծուց տալու
 քեզ անբիծ որդի»: Նա
 զարմացավ. «Ինչպե՞ս եմ ես
 կարող որդի ունենալ, եթք ոչ մի
 տղամարդ ինձ երբեք չի դիաչել, ոչ
 ել վատ կին եմ»: Նա ասաց. «Սա
 է, **ինչ** ասել է քո Աստվածը», «Ինձ
 համար հեշտ է և Մենք [\[14\]](#)
 կդարձնենք նրան մարդկանց
 որպես ապացույց Ալլահի
 հնարավորության, քերելով
 մարդուն գոյության տարբեր
 ուղիներով,»[\[15\]](#)

Ալլահը շարունակում է ասելով.

قَالَ كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيْنَ مُطَّلِّقٌ وَلَنْجَعَلُهُ آيَةً
 لِلنَّاسِ وَرَحْمَةً مِنَّا وَكَانَ أَمْرًا مَفْضِلًا (٢١)
 فَحَمَلْتُهُ فَأَنْتَبَذْتُ بِهِ مَكَانًا قَصِيبًا (٢٢) فَأَجَاءَهَا
 الْمَخَاضُ إِلَى جَذْعِ النَّخْلَةِ قَالَتْ يَا لَيْتَنِي مِثْ قَبْلَ
 هَذَا وَكُنْتُ نَسِيًّا مَنْسِيًّا (٢٣) سورة مریم

«և լինի որպես գթասրտություն
 Մեզանից: Բացի այդ
 անխուսափելի է այն, ինչ արդեն
 կանխորոշված է»: Այսպիսով, նա
 հղիացավ նորածնով և նա
 համապատասխան վայրում իրեն
 մեկուսացրեց: Ավելի ուշ,
 ծննդաբերության ցավերը տարան
 նրան արմավենու բնի մոտ և նա
 ասաց, «Կցանկանայի մահանալ
 մինչ այս և ամբողջովին
 մոռացվեի, կամ գոյություն
 չունենաի»:[16]

Նորածինը խոսում է

Աստված ասում է.

فَنَادَاهَا مِنْ تَحْتِهَا أَلَا تَحْزِنِي قَدْ جَعَلَ رَبُّكِ تَحْتَأِ
سَرِّيَا (٢٤) وَهُزِّي إِلَيْكِ بِجِذْعِ النَّخْلَةِ تُسَاقِطُ
عَلَيْكِ رُطْبًا جَنِيَا (٢٥) فَكُلِّي وَاشْرِبِي وَقَرِّي
عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيْنَ مِنَ الْبَشَرَ أَحَدًا فَقُولِي إِنِّي نَذَرْتُ
لِلرَّحْمَنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيَا (٢٦) سورۃ
مریم

«Այնուհետ նրա նորածինը կոչեց
նրան ներքեսից ասելով, «Մի
վշտացիր: Չո՞ Աստվածը վտակ է
արել,որը հնում է ներքեսում; և
թափահարիիր արմավենու բունք;
հասած արմավենու պտուղները
կընկնեն քեզ համար:Այսպիսով
կեր, ըմպիր և վայելիր քեզ և
երքեւ դու տեսնեն մարդկային

Էակ,ապա ձեռքի շարժումով
ասա.Ես երդվել եմ պահը պահել
հանուն Գթասիրտ Աստծո;
այսպիսով ես չեմ խոսի որևէ
մարդկային էակի հետ»:

Միայն պատկերացրեք,
թե ինչպես
նա կարող էր ապացուցել իր
անմեղությունը մարդկանց առջև:
Երկրի վրա, ո՞վ էր կարող
երաշխավորել նրա
ճշմարտացիությունը: Այդ էր նրա
միակ անհանգստությունը:
Սակայն, արդյո՞ք դուք կարծում
եք, որ Աստված,
Ամենագթասիրտը, Ով նախորոշել
էր նրան լինել Իր ստրուկի և
Մարզարեի մայրը, **կը եր նրան**
այս ծանր կարիքի

Ժամանակաշրջանում: Ապա լսեք հրաշալի ապացույցը, **որով Աստված ապացուցեց նրա անմեղությունը:**

Աստված հրահանգեց նրան լուռ լինել, որովհետև անկախ այն ամենից ինչ նա կասեր, **նա չէր կարող մարդկանց համոզել իր անմեղությունը:** Ապա, որևէ այլ մեկը պետք է խոսեր իր անունից; որևէ մեկը, **ում վկայությունը չէր վիճարկվի:** Ահա ինչ պատահեց. Աստված ասում է.

Ժողովրդի արձագանքը

Երբ նա վերջապես վերադարձավ տուն կրելով իր նորածնին,

մարդիկ զարհուրած էին, և
մոտեցան նրան ասելով,

فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جَئْنِ
شَيْئًا فَرِّيَا (٢٧) يَا أَخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ
امْرًا سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ أُمُّكِ بَغِيَا (٢٨)

«Օվ Մարիամ, դու մեծ մեղք ես
գործել: Օվ, Ահարոնի քույր, (նրանք կոչեցին նրան այդ
անունով, որովհետև նրա
տոհմածառը ետ էր գնում դեպի
Սովուսի եղբայրը, Ահարոնը):
Նրանք հիշեցրեցին նրան նրա
ողջախոհ նախնուն ասելով, «Քո
հայրը վատ մարդ չէր, ոչ ել քո
մայրն էր անբարո»:

Քանի որ նա խոստում էր տվել
խուսափել խոսելուց, նորածինը

կրկին խոսեց ապացուցելու իր
մոր անմեղությունը.

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي الْمَهْدِ
صَبِيًّا (٢٩) قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ أَتَانِي الْكِتَابَ
وَجَعَلَنِي نَبِيًّا (٣٠) وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ
وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا (٣١)
وَبَرَّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي جَبَارًا شَقِيقًا (٣٢)
وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدتُّ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبَعَثُ
حَيًّا (٣٣) سورة مریم

«Նա մատնանշեց իր նորածնին:
Նրանք զարմացան Ժիտելով,
«Ինչպես մենք կարող ենք խոսել
նորածնի հետ օրորոցում»: Այդ
պահին, նորածինը ինքը խոսեց
ասելով, «Ես Ալլահի ստրուկն եմ:
Նա տվել է ինձ Գիրք, դարձրել է
ինձ Մարզարե և օրինել է ինձ

պատվիրելու լավ վարք և
արգելելու նողկալին, որտեղ ոք ես
լինեմ և Նա պատվիրել է ինձ
ներկայացնել աղոթք և տալ
Չաքյաթ[17] որքան ոք ես ապրում
եմ: Եվ Նա ինձ պարտական է
դարձրել իմ մորը, ոչ շատ
ամբարտավան երկրպագել Նրան,
ոչ ել լինել թշվառ մարդ: Եվ
ապահովությունը և
անվտանգությունը ինձ է
շնորհված իմ ծննդյան օրից մինչ
իմ մահվան օրը և այն օրը, **երբ ես**
հարություն կառնեմ»:

Ապացուցելու համար, ոք նա
միայն մարդ է, նա նշեց, ոք ծնվել է
և պետք է մահանա և հարություն
կառնի Հարության Օրը, **ինչպես**

Մարդ արարածների մեծամասնությունը:

Ասելով, «Ես Ալլահի ստրուկն եմ»,
Հիսուսը, նորածինը,
հայտարարեց Ալլահի
Եզակիությունը և Նրա
ազատությունը որդի
ունենալուց, հաստատեց փաստը,
որ նա Ալլահի ստրուկն է և
արդարացրեց իր մորը վաս կին
լինելու մեղադրանքից: Ալլահը
այնուհետ ասում է.

ذَلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلُ الْحَقِّ الَّذِي فِيهِ
يَمْتَرُونَ (٣٤) سورة مریم

«Սա է ճշմարտությունը Հիսուսի
մասին, Մարիամի որդու, ում

մասին նրանք կասկածներ
ունեն»: (34)

Տվյալ խոսքերով, Ալլահը
նույնական էր նա հայտարարեց վեր
ամենից, ինչ նրան վերագրում են
և նշեց փաստը, որ Նա արարել է
Հիսուսին որպես Իր ստրուկ և
Մարզարե: Նա այնուհետ ասում
է.

مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ إِذَا قَضَى
أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٣٥) سورة مریم

«Վայել չե՞ն Ալլահին Իրեն որդի
ունենալ: Նա վեր է ամենից, ինչ
տգետ և մեղսավոր մարդիկ
վերագրում են Նրան: Եթե, Նա
ցանկանում է որևէ բան տեղի

ունենալ, Նա միայն ասում է «Եղիր» և այն լինում է»: [\[18\]](#)

Հիսուսի արտոնությունները և հրաշքները [19]

Նրա մնացյալ

Մարզարեներից, Ալլահը Հիսուսին
հնարավորություն է տվել
ներկայացնել որոշակի հրաշքներ,
որպեսզի ապացուցի իր
հավաստիությունը, ինչպես
նկարագրում է հետևյալ
տարբերակները.

وَيُعْلَمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاهَ وَالْإِنْجِيلَ (٤٨)
وَرَسُولًا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جَئْنُكُمْ بِآيَةٍ مِّنْ
رِّبْكُمْ أَنِّي أَخْلَقُ لَكُمْ مِّنَ الطِّينِ كَهِيَةً الطِّيرِ فَأَنْفُخْ

فِيهِ فَيَكُونُ طِيرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَبْرِئُ الْأَكْمَةَ
 وَالْأَبْرَصَ وَأَخْيَى الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأَنْبِئُكُمْ بِمَا
 تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَا يَةً
 لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (٤٩) وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَ
 مِنَ التَّوْرَاهِ وَلَا حِلَّ لَكُمْ بَعْضُ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ
 وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونَ (٥٠)
 إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
 (٥١) سورة آل عمران

«Եվ Ալլահը կուսուցանի նրան
 գրել, կհասկացնի նրան կրոնը և
 կուսուցանի նրան Թորան և
 Ավետարանը»: (48)

«Եվ կուղարկի նրան որպես
 Մարզարե, Խորայելի Զավակներին
 ասելով նրանց. «Ես եկել եմ ձեզ
 մոտ ապացույցով ձեր Աստծուց,
 որ ես ձեզ համար կպատրաստեմ

թռչուն կավից, այնուհետ ես
կփչեմ դրա վրա և այն կդառնա
իրական թռչուն, **Ալլահի**
թույլտվությամբ:Ես կքուժեմ ի ծնե
կույրին և բորոտին և
կկենդանացնեմ մահացածին
Ալլահի թույլտվությամբ:**Որպես**
լրացում, ես կարող եմ ասել ձեզ,
թե ինչ եք դուք ուտում, **և** ինչ
պաշար կա ձեր տներում: Իրոք,
սրանք իմ հավաստիության
ապացույցներն են, եթե դուք
հավատում եք»: (49)

«Ավելին, ես եկել եմ հաստատելու
Թորան, որը հայտնվել է ինձանից
առաջ, թույլատրելի դարձնել որոշ
բաներ, որոնք արգելված են ձեզ
համար, և ես եկել եմ ձեզ մոտ ձեր

Աստծո նշանով, այսպիսով
վախեցեք Ալլահից և հնազանդվեք
ինձ»: (50)

«Իրոք, Ալլահը իմ, ինչպես նաև
ձեր Աստվածն է, այսինքն և ես, և
դուք Նրա ստրուկներն ենք,
ուստի, երկրպագեք միայն Նրան:
Սա է ուղիղ ճանապարհը»: (51)

Խրայելի Զավակների արձագանքը

Այժմ, եկեք լսենք,թե ինչպես են
Խրայելցիները ստացել Հիսուսի
Ուղերձը.

Աստված ասում է.

فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَى مِنْهُمُ الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي
إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ أَمَّا بِاللَّهِ

وَ اشْهَدُ بِأَنَا مُسْلِمُونَ (٥٢) رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ
 وَ اتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ (٥٣)
 وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ صَطْ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ (٥٤) إِذْ
 قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى إِنِّي مُتَوَقِّيَ وَرَافِعُكَ إِلَيَّ
 وَمُطَهِّرُكَ مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَجَاعِلُ الَّذِينَ اتَّبَعُوكَ
 فَوْقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ صَلَّمَ إِلَيَّ
 مَرْجِعُكُمْ فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ
 (٥٥) سورة آل عمران

«Եվ, երբ Հիսուսը զիտակցեց, որ
 Խրայելցիները հետևողական էին
 անհավատարմությանը, նա ասաց
 նրանց. «Ովքե՞ր են իմ
 աջակիցները հանուն Ալլահի
 առաջիւաղացման»: Նրա
 աշակերտները ասացին. «Մենք
 ձեր աջակիցներն ենք հանուն
 Ալլահի առաջիւաղացման: Մենք
 հավատում ենք Ալլահի

Եզակիությանը, այսպիսով
վկայեք, որ մենք
Մահմեդականներ ենք»: (52)

«Նրանք հետագայում աղերսում
են, 'Օվ, **մեր Աստված:** Մենք
հավատացել ենք ամենին, ինչ
Դուք հայտնել եք և հետևել
ենք Մարգարեին, այսպիսով
արձանագրեք մեզ որպես վկա
տվյալ փաստին»: (53)

«Հետաները ծրագարավորել էին
սպանել Հիսուսին, սակայն Ալլահը
խանգարեց նրանց ծրագիրը և
փրկեց նրան և Ալլահը
լավագույնն է ծրագրողների մեջ»:
(54) [20]

«Երբ Ալլահն ասաց. «Օվ Հիւուս,
ես կդնեմ քեզ քնելու և
կհամբարձեմ քեզ Ինձ մոտ և
կփրկեմ քեզ անհավատներից և
կտամ նրանց, ովքեր հետևում են
քեզ ձեռքերը բարձրացրած
անհավատների դեմ, մինչ
Հարության Օրը»: (55)[\[21\]](#)

Ո՞րն է ավելի դժվար և
հրաշագործ, Աղամի արարումը,
թե Հիւուսի ծնունդը

Ալլահը պատասխանեց տվյալ
հարցին հետևյալ
տարբերակներում.

إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلُ آدَمَ طَلَقَهُ مِنْ تُرَابٍ
ثُمَّ قَالَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (٥٩) الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا
تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ (٦٠) سُورَةُ آلِ عُمَرٍانَ

«Իրոք, Հիսուսին զոյության
բերելու դեպքը նման է Աղամի
դեպքին; Ալլահը արարել է
վերջինիս հողից, այնուհետև Նա
ասաց նրան, «Եղիր» և նա
եղավ»:[\[22\]](#)

«Սա ճշմարտությունն է Հիսուսի
մասին, որ ձեր Աստվածը հայտնել
է ձեզ: Ուստի, ոչ մի կասկած մի
ունեցեք այդ մասին»:[\[23\]](#)

Հիսուսը լինելով նորածին, ասաց
իր մարդկանց.

وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
(٣٦) فَاخْتَلَفَ الْأَخْرَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ (٣٧) سورة مریم

«Իրոք, Ալլահը իմ, ինչպես նաև
ձեր Աստվածն է; այսպիսով
երկրպագեք միայն Նրան: Սա է
ճիշտ ուղղին, նա, ով հավատարիմ
է դրան, իրոք կառաջնորդվի:
Սակայն մարդիկ ավելի ուշ
բաժանվեցին խմբերի կապված
Հիսուսի հետ»: [24]

«Սա նշանակում է, որ Հրեաները,
ում վրա էր Ալլահի անեծքը,
մեղադրեցին Հիսուսին, ապօրինի
լինելու մեջ: Մեկ այլ խումբը
ասաց, որ նա Ինքը Աստվածն է և
դեռ երրորդ խումբը ասաց, նա
երեքից մեկն է, մինչդեռ
հավատարիմները հավատացին,
որ նա միայն Ալլահի ստրուկն է և
Նրա Մարզարեն, ում Ալլահը

դիմում է ասելով. «Սա է
ճշմարտությունը Հիսուսի
մասին»:

Հիսուսին երբեք չեն խաչել,
ինչպես հակասում են
Քրիստոնյաները; այլ Ալլահը
բարձրացրել է նրան Իր մոտ: Մեկ
ուրիշն էր, ով փաստացի խաչվեց:
Ալլահն ասում է.

وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ
اللهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَكِنْ شُيْهَ لَهُمْ وَإِنَّ
الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِيهِ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ
إِلَّا اتِّبَاعُ الظَّنِّ وَمَا قَتَلُوهُ يَقِيْنًا (١٥٧) بَلْ رَفَعْهُ
اللهُ إِلَيْهِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا (١٥٨) سورة
النساء

«Նրանք երբեք չսպանեցին, ոչ էլ
խաչեցին նրան, սակայն այդպես

թվաց նրանց: Ալլահը վերցրեց
նրան Իր մոտ: Ալլահը շատ հզոր
է, իմաստուն»:[25]

ՀԻՍՈՒԽ ԿԱՐԳՎՎԻՃԱԿԸ ԻՍԼԱՄՈՒՄ

Մահմեդականների համար
պարտադիր է հավատալ բոլոր
Մարգարեններին, ում Ալլահը
ուղարկել է Մարդկությանը,
ներառելով նրանց, **ում Ալլահը**
ուղարկել է Իսրայելի
Զավակներին:

Խաչաձև Հարգարնություն

Այժմ, երբ դուք լսել եք Հիսուսի և
նրա մոր ծննդյան իրական

պատմությունը, արդյո՞ք դուք դեռ
հավատում եք, **որ նա աստված է:**
Լավ: Արդյո՞ք դուք երբևէ մտածել
եք խաչաձև հարցաքննել
Երրորդության դոկտրինը,
Քրիստոնեական հավատքի
հիմնական բանաձևը: Կամ
արդյո՞ք դուք երբևէ հարցրել եք
ձեզ, **թե ինչպես կարող են երեք**
տարբեր էություններ լինել մեկ
էություն և միևնույն ժամանակ
լինել երեք: Կամ, ինչպե՞ս տվյալ
էության մեջ որևէ անհատ, իր
անտեսանելի եզակիությամբ,
ինքնին կարող է բաժանվել երեք
առանձին էակների, **երեք տարբեր**
ածականներով կամ
էություններով:

Արդյո՞ք դուք երբեմ հարցրել եք
որևէ քահանայի, **օգնել լուծելու**
այս խնդիրը: Ես համոզված եմ, որ
նա երբեք չի խրախուսի ձեր
հարցը, ոչ ել դուք կասկած
կունենաք **Քրիստոնեության**
հավատքի ուսմունքին: Եթե դուք
տաք նրան հետևյալ հարցը, շատ
հավանական է, նա կասի ձեզ.
«Հավատքի հարցում պետք է
դադարել պատճառաբանել և
հավատալ ուսմունքին միայն
սրտով, ոչ թե մտրով»:

Ինչպե՞ս է կարող ջուրը մնալ և
միևնույն ժամանակ լինել կրակ:
Կամ, **ինչպե՞ս է կարող քարը լինել**
քար և միևնույն ժամանակ ջուր:
Արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ

Երկրի վրայի որևէ զիտակից
մարդ երբևէ կարող է ընդունել
այսպիսի
անհավանականությունը:

Ինչպե՞ս է կարող Հավերժ Ապրոդ
Աստվածը լինել Աստված և
միևնույն ժամանակ
մահկանացու: Այսինքն, լինել
մարդ և տառապել մահով
մահկանացուների ձեռքից: Եվ,
ինչպե՞ս է կարող միևնույն
ժամանակ միևնույն
մահկանացուն լինել Անմահ
Աստված: Այդ անհնար մի բան է,
որին քահանաները ցանկանում
են հավատացնել և չեն
ցանկանում, որ դուք նույնիսկ

հանդգնեք հարցի տակ դնել այս
անըմբոնելի ուսմունքը:

Աստված Իր գոյությամբ
կատարյալ անկախ է: Փաստը,
որը անհնարին է դարձնում
Երրորդության ուսմունքը, **թե**
ինչպես զալ մարդկային
պատճառաբանությանը: Սա
աներևակայելի հանելուկ է, **որը**
ընդդիմանում է զիտությանը և
տրամաբանությանը:

Ահա մեկ այլ փարիսեցի հարց,
որին Երրորդության
հավատացյալը երբեք չի կարող
պատասխանել. Ո՞վ է մեկը, ով
կառավարում և սահմանում է
մեկի պառակտումը երեք տարբեր

բաների, ոչ ավել, **ոչ կազմակերպություն**: Պետք է որ պատճառ լինի այս կառավարվող ազդեցությանը և որ պատճառող գործոնը հանդես գա գերազույն երեքի նկատմամբ, արդյունավետ գերազույն կառավարող պատճառ է և պատճառաբանված հզորություն, **որը նվազեցնում է երեքը մեկի; մինչդեռ երեքը դրան կլինեին միայն ստրկամիտ:**

Հիշելու Կարևոր կետեր

Արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ **Հիսուսը կիսով չափ աստված է**, ով ծնվել է կնոջից, **առանց տղամարդու**: Իսկ ինչ կասեք Աղամի մասին: Նրան արարել էին

ոչ կնոջից, **ոչ էլ տղամարդուց:**
Արդյո՞ք դուք կասեք, **որ նա
լիովին աստված է:** Ու՞մ
արարումն է ավելի հրաշալի,
Հիսուսինը, թե Աղամինը: Եվ, Ո՞վ
է առաջինը եկել գոյության:
Խորհեք այդ մասին և խորհեք
լրջորեն; որովհետև Հարության
Օրը ձեզ կհարցնեն այդ:

ԱՏՈՒԳԵԼ և ՀԱՄԵՍՎԱՏԵԼ

Այժմ այս ամենը համեմատեք
Ալլահի, Ճշմարիտ Աստծո մասին
հետևյալ փաստերով.

لَوْ كَانَ فِيهِمَا إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا ۚ فَسْبُحْاً نَّالِهِ رَبِّ
الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ (۲۲) سورة الأنبياء

- «Եթե զոյություն ունենային աստվածներ այլ քան Ալլահը, երկուսն էլ երկինքները և երկիրը կը նկնեին քառսի մեջ»:[\[26\]](#)

مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٌ إِذَا لَذَّهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّا بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ (٩١) سورة المؤمنون

- «Ալլահը երբեք չի վերցրել որդի, [ոչ էլ ունի զործընկեր](#): Եթե լինեին աստվածներ բացառությամբ Ալլահի, յուրաքանչյուր աստված կվերցներ այն, ինչ արարել էր և կպայքարեր մյուսի հետ ընդդեմ գերակայության»:[\[27\]](#)

- Ահա ենթադրյալ փաստարկ, որ դուք կարող եք պատկերացնել:

Եկեք ենթադրենք երկու
 աստվածների
 գոյությունը; Նրանցից մեկը
 ցանկանում է առարկա
 տեղաշարժել և մյուսը
 ցանկանում է այն կայուն պահել;
 Եթե նրանց ցանկությունները չեն
 լրացվում, ապա նրանցից ոչ մեկը
 ճշմարիտ աստված չէ; Իսկ վեց
 առեք, որ երբ Աստված
 ցանկանում է որևէ բան, **այն**
պետք է տեղի ունենա
ակնթարթորեն: Մյուս
 կողմից, երկուստեք
 ցանկությունները լրացնել
 միևնույն ժամանակ անհնար է,
որովհետև նրանց
ցանկությունները հակասական
են: Տվյալ աստվածների

բազմակիության ենթադրության
անհնարությունը, [արդյունք է:](#)
Եթե երկու աստվածներից մեկի
ցանկությունը լրացվում է, ապա
նա հաղթող է և անհրաժեշտաբար
գոյություն ունեցող աստված,
մինչդեռ պարտվողը ոչ; որովհետև
անհնար է, [որ անհրաժեշտաբար](#)
[գոյություն ունեցող աստվածը](#)
[լինի նվաճող:](#) Այդ իսկ պատճառով
Ալլահն ասում է.

• «Նրանք պետք է պայքարեն
միմյանց հետ մրցակցելով
գերադասության համար»:[\[28\]](#)

Ալլահը վեր է ամենից, [ինչ](#)
[վերագրում են Նրան:](#)

- Ալլահը արարել է մարդուն և նրան դրել է երկրի վրա, որպեսզի վերարտադրեն և գաղութացնեն այն, զարգացնեն համայնքներ, համագործակցեն և օգնեն միմյանց, **որովհետև** անհատը ինքն իրեն չի կարող գոյատևել առանց ընկերակից արարածների:
- Ինչու՞ Ալլահը, միակ ճշմարիտ Աստվածը, ամենի Արարիչը, **կարիք ունի որդու կամ գործընկերոջ**: Մի՞զուցե, Նա ցանկանում է վերարտադրել և բազմապատկել: Կամ, **որովհետև** նա այլևս չի կարող Ինքը մեկնարանել տիեզերքի գործերը:

Արդյո՞ք այս հարցը նախկինում
հուզել է ձեզ:

Ալլահն ասում է.

وَلَقَدْ خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي
سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِنْ لُغُوبٍ (٣٨) سورة ق

«Մենք արարել ենք երկինքները և
երկիրը և ինչ նրանց միջև է վեց
օրում և երբեք չենք տառապել
հոգնացությունից կամ
սպառումից»:[\[29\]](#)

• Որքա՞ն երկար է Հիսուսը
ապրել երկրի երեսին: Եթե նա
կիսով աստված էր կամ
մարմնավորված աստված, ինչու
նա չթոչեց երկինք, նախքան նրան
բռնելը, գիտակցելով, [որ իր](#)

**ընդիմադիրները պատրաստվում
էին նրան մահվան ենթարկել:** Եթե
նա աստված լիներ, նա նախօրոք
կիմանար նրանց ծրագիրը,
մինչդեռ նա չարեց այդ: Նա
նույնպես չգիտակցեց, **թե ինչ է**
նրան սպասում:

- **Պատկերացրեք ձեզ, դուք
դիտում եք, թե ինչպես է ցավալի
իրավիճակում ձեր միակ որդին
տառապում և դուք հեշտությամբ
կարող եք փրկել նրան, **արդյո՞ք**
դուք կտասանվեք անել այդ:
Արդյո՞ք դուք կարծում եք, որ
աստված ավելի քիչ է
անհանգստացած իր միակ որդու
համար, **քան դուք ձեր:** Սակայն,
ըստ նրանց «աստված» ձախողել է**

փրկել իր միակ «որդուն» նրա
ոճրագործներից:

- Ես կցանկանամ, որ դուք
մտածեք հավատքի շուրջ, որ, եթե
Հիսուսը Ինքը Աստված էր, կամ
Աստծո որդի, ապա ինչու էր նա
սարսափած վերահաս
խաչելությունից, որ նա բղավեց.
«Ելի, Ելի Լամա Սարահստանի»:
Որը նշանակում է «Իմ Աստված,
Իմ Աստված ինչու ես դու ինձ
լրել»: (**Մատթեոս 27:46**) Եթե
Հիսուսը Ինքը Աստված լիներ,
ինչպես նրանք պնդում են,
արդյո՞ք դա նշանակում է, **որ**
Աստված լրել է նրան: Ավելին,
արդյո՞ք կարող է նա, **ով զգում է**

անհույս և բղավում է աստծո օգնությունը աստված լինել:

- Բացի այդ արդյո՞ք դուք
կարծում եք, որ Հիսուսը Ինքը
Աստված էք, եթք նա ընկավ լալիս
աղոթելով մեկին, **որպեսզի** նա
խաչելությամբ հեռացնի նրանից
կյանքի զավաթը: Այդ է, եթե նրան
խաչեին: Արդյո՞ք սա է հիմքը, որի
վրա կառուցված է
Քրիստոնեական հավատքի
հսկայական ապարանքը: Արդյո՞ք
ձեր հավատքի հիմքը միայն կույր
հետևելն է, հավատք, **որը երբեք չի**
կարող դիմակայել
պատճառաբանությանը կամ
հստակ գիտակցությամբ անկախ
զննող հայացքին:

Ալլահը ունակ է արարել
ցանկացած բան ցանկացած
ժամանակ: Եթիւ Նա ցանկանում է,
որ որևէ բան տեղի ունենա, Նա
միայն ասում է, «Եղիր» և այն
լինում է: Սա նշանակում է, Նա Իր
արարածների, **որդու կամ կնոջ
կամ զործընկերոջ կարիքը չունի:**

Մարդ արարածները ունեն մեկ
հայր; Ադամ և իրենց միակ
ճշմարիտ Աստվածը, **Ալլահը:** Նա
նրանց քերել է գոյության և
ապահովել է իրենց ամեն
կարիքները, **որպեսզի երկրպագեն**
միայն Նրան: Նա ասում է,

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (٥٦)
سورة الذاريات

«Ես արարել եմ զին և մարդ միայն երկրպագել Ինձ»: [30]

- Անըմբոնելի է, որ միակ
ճշմարիտ Աստվածը, Ով արարել է
ամբողջ տիեզերքը և այնտեղ
գտնվող ամենը, օգնության կարիք
ունի; թող այդ լինի միայն
վերցնելով որդի, **կին կամ
գործընկեր:** Նա Միայնակ էր, երբ
ոչինչ գոյություն չուներ; այնուհետ
Նա արարեց տիեզերքը,
մարդկությունը և այլ արարածներ
մեկ նպատակի համար, **այսինքն
երկրպագել Իրեն:** Նա ասում է.

قُلْ لَّوْ كَانَ مَعَهُ إِلَهٌ كَمَا يَقُولُونَ إِذَا لَّا بُتَغْوَى إِلَى
ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا (٤٢) سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا
يَقُولُونَ عُلُوًّا كَبِيرًا (٤٣) شُبَيْحٌ لِهُ السَّمَاءُ اثْ

السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ قَالَ إِنَّهُ كَانَ
خَلِيمًا غَفُورًا (٤٤) سورة الإسراء

«Ասա, եթե լինեին այլ
աստվածներ բացառությամբ
Նրա, ապա նրանք անշուշտ
կփնտրեին Նրա բարեհաճության
ուղղին, **Գահի Տիրակալի:** Սուրբ է
Նա և բարձրյալ ամենից, ինչ
նրանք վերագրում են Նրան: Յոթ
երկինքները, երկիրը և այն, ինչ
այնտեղ է տոնում են Նրա գովքը,
հայտարարելով Նրա սրբությունը:
Գոյություն չունի ոչինչ,
բացառությամբ հայտարարելու
Ալլահի սրբությունը և Նրան
փառաբանելը, սակայն դուք չեք

հասկանում ինչպես են նրանք
անում այդ»:[\[31\]](#)

Ալլահը նույնպես ասում է.

أَرْبَابُ مُتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أُمِّ الْلَّهِ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ (٣٩)
مَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ
وَآبَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ إِنَّ الْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ إِنَّمَا أَمْرَكُمْ إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيْمُ وَلَكُمْ
أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (٤٠) سورָة یوسف

- «Արդյո՞ք այլախոհ
աստվածներն են ավելի լավ, քան
Ալլահը, Միակ Աստվածը,
[անհաղթը](#): Դու մի երկրպագեք ոչ
մեկին, բացառությամբ Նրա,
պահպանեք անունները,
որոնց դուք և ձեր հայրերը կոչել
են,[\[32\]](#) որոնց համար Ալլահը ոչ մի
ապացույց չի ներկայացրել:

Ամբողջ հզորությունը
պատկանում է Միայն Ալլահին: Նա
պատվիրում է, [որ դուք չպետք է](#)
[երկրպագեք ոչ ոքի](#)
[բացառությամբ Նրա:](#) Սա է ճիշտ
հավատքը; սակայն մարդկանց
մեծամասնությունը տեղյակ
չեն»:[\[33\]](#)

Այժմ լսեք հետևյալ
խոսակցությանը, որը տեղի
կունենա Հարության Օրը Ալլահի
և Հիսուսի միջև.

إِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ
وَعَلَىٰ وَالدِّينِ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ الْقُدْسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ
فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًاٌ وَإِذْ عَلَمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ
وَالْتُّورَاةَ وَالْإِنْجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهْيَةً
الْطَّيْرَ بِإِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي

وَتُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ تُخْرِجُ
 الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِي ۖ وَإِذْ كَفَّتُ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَنْكَ إِذْ
 جِئْتُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا
 سِحْرٌ مُّبِينٌ (١١٠) وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ
 أَنْ آمِنُوا بِي وَبِرَسُولِي قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّا
 مُسْلِمُونَ (١١١) سورة المائدة

«Օվ, Հիսուս, Մարիամի որդի:
 Հիշիր Իմ շնորհները քեզ,քերելով
 քեզ գոյության կնոջից, առանց
 տղամարդու և Իմ շնորհը քն
 մորը, երբ ես քեզ դարձրեցի
 ապացույց նրա անմեղության,
 ինչում տգետ մարդիկ մեղադրում
 էին նրան և ես ապահովեցի քեզ
 Գաբրիելի, Սուրբ Հոգու միջոցով
 և դարձրեցի քեզ Ալլահի
 Մարգարե և քարոզիչ քն
 երիտասարդ և հասուն տարիքում

և հնարավորություն տվեցի քեզ
խստել մարդկանց հետ քո
նորածին ժամանակ և դու
ճանաչեցիր քեզ որպես Իմ ստրուկ
և Ես ուսուցանեցի քեզ զիր,
Թորան և Ավետարանը: Ես
նույնպես ուսուցանեցի, թե
ինչպես պատրաստել թռչնի տեսք
կավից Իմ թույլտվությամբ և դու
փշեցիր դրա վրա և այն դարձավ
իրական թռչուն Իմ
թույլտվությամբ և դու բժշկեցիր
բնածին կույրին և բորոտին, Իմ
թույլտվությամբ և կյանք տվեցիր
մահացածին Իմ թույլտվությամբ
և Ես ետ պահեցի Խրայելի
Չափակներին քեզ սպանելուց, երբ
դու բերեցիր նրանց քո
Մարզարեության ակնհայտ

ապացույցները և նրանց
անհավատները մեղադրեցին քեզ
ստելու մեջ և կոչեցին քո հրաշալի
ապացույցները բացահայտ
կախարդություն»: (110)

«Հիշիր նույնպես, երբ Ես
ոգեշնչեցի Աշակերտներին
հավատալ Ինձ և քեզ որպես Իմ
Մարգարե և նրանք արեցին այդ
ասելով, «Մենք հավատում ենք
Ալլահին և վկայում ենք, Օվ Ալլահ,
որ մենք Մահմեդականներ ենք»:
(111)

Իրոք, նրանք իրենց
հայտարարեցին
մահմեդականներ, որովհետև
Մահմեդականը մեկն է, ով

հավատում է Ալլահի
Եզակիությանը և որ Ալլահը չունի
ոչ կին, ոչ որդի, ոչ եղբարնկեր:

Վերջին Ընթոհոք

Հնարավոր է, որ դուք ընթերցել եք
Վերջին Ընթրիքի պատմությունը,
որը նշել է Աստվածաշունչը; այժմ
լսեք,թե ինչպես է այդ հաղորդում
Ղուրանը.

إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ
يُسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ^{۱۱۲}
قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ (۱۱۲) قَالُوا نُرِيدُ
أَنْ تَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ فُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ أَنْ قَدْ صَدَقْنَا
وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ (۱۱۳) قَالَ عِيسَى
ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزَلْنَا عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لَا أَوْلَانَا وَآخِرَنَا وَآيَةً مِّنْكَ وَأَرْزُقْنَا
وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ (۱۱۴) قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزَلُهَا

عَلَيْكُمْ مِّنْ فَمَنْ يَكْفُرُ بَعْدُ مِنْكُمْ فَإِنَّى أَعْذِبُهُ عَذَابًا لَّا
أَعْذِبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ (١١٥) سورة المائدة

- «Եվ, երբ Աշակերտները հարցրեցին Հիսուսին, «Օվ Հիսուս, Մարիամի որդի: Արդյո՞ք դու կարող ես խնդրել քո Աստծուն մեզ կերակուր ուղարկել երկնքից»: Նա ասաց. «Վախեցեք Ալլահից և մի խնդրեք այսպիսի բան և կախյալ եղեք Ալլահից ձեր պաշարների համար, եթե դուք իրոք հավատարիմ եք»: (112)
- «Նրանք ասացին. «Մենք ցանկանում ենք սնվել դրանից, խաղաղեցրու մեր մտքերը, երբ մենք տեսնենք այդ երկնքից գալիս և դարձրու ավելի հստակ քո

Ուղերձի հավաստիությանը և
վկայիր, որ այդ Ալլահից է, որպես
քո Մարզարենության ապացույց»:
(113)

• «Այնուհետ Հիսուսը ասաց,
«Օվ Ալլահ, մեր Աստված:
Ուղարկիր կերակուր երկնքից մեզ
համար և այն օրը, երբ այդ տեղի
կունենա, կդառնա տոն մեզանից
առաջինի և վերջինի համար և
նշան Քեզանից քո ունակության,
անելու որևէ քան և Քո
պատասխանը իմ աղոթքին և
ապահովիր մեզ հեշտ
պաշարներով; քանի որ Դու
մատակարարողներից
լավագույնն ես»:(114)

• «Ալլահը պատասխանեց ասելով, «Ես կուղարկեմ այդ, սակայն նրան, ով չհավատաց այնուհետ, Ես կենթարկեմ նրան խոշտանգման, որին ոչ մի էակ ձեր դարաշրջանի չի ենթարկվի»: (115)

•

Առյօն՝ Հիսուսը պատվիրեց մարդկանց երկրպագել իրեն:

Պատասխանը այսուեղ է.

وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ
اتَّخِذُونِي وَأُمِّيَ الْهَيْنِ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ
مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ
قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي
نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ (۱۱۶)

إِلَّا مَا أَمْرَتُنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ^{١١٦}
وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي
كُنْتَ أَنْتَ الرَّقِيبُ عَلَيْهِمْ^{١١٧} وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
شَهِيدٌ (١١٧) إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ^{١١٨} وَإِنْ تَغْفِرْ
لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (١١٩) قَالَ اللَّهُ هَذَا
يَوْمٌ يَنْفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَاحٌ^{١٢٠} تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا^{١٢١} رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ
وَرَضُوا عَنْهُ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ (١٢٢) لِلَّهِ مُلْكُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ^{١٢٣} وَهُوَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ (١٢٤) سورة المائدة

«Հարության Օրը Ալլահը
կհարցնի Հիսուսին, «Օվ Հիսուս,
արդյո՞ք դու ասել ես մարդկանց
վերցրեք ինձ և իմ մորը որպես
աստվածներ, Ալլահից բացի:
«Հիսուսը կասի,» Հեռու ես Դու
հեռացված յուրաքանչյուր
անկատարությունից, ինձ համար

չէ ասել, այն, **որի իրավունքը եւ չունեմ:** Եթե ես ասեմ այդ, Դու անշուշտ տեղյակ կլինես; բանի որ Դու տեղյակ ես, թե ինչ է իմ մտքում և ես տեղյակ չեմ, ինչ է Քո մտքում և ես չունեմ զիտելիք այս անտեսանելի աշխարհի, **որը Դու ունես և Դու զիտես բոլոր անտեսանելի բաները»:** (116)

- Ես նրանց ոչինչ այլ բան չասացի, բացի նրանից ինչ Դու պատվիրել ես ինձ փոխանցել նրանց; այսինքն, «Երկրպագեք Ալլահին, իմ Աստծուն և ձեր Աստծուն»: Եվ, Ես նրանց դեմ վկա էի, երբ Ես նրանց հետ էի, սակայն այն բանից հետո, երբ Դու վերցրեցիր ինձ Քեզ մոտ, **Դու**

ղիտում էիր նրանց և Դու ամենի Դիտորդն ես»: (117)

- «Եթե դու պատժես նրանց,
նրանք Քո ստրուկներն են և եթե
Դու ներես նրանց, Դու Հզոր,
Իմաստուն ես»: (118)
- Այնուհետ, Ալլահը կասի,
«Սա օրն է, որտեղ ճշմարտացու
ճշմարտությունը, ով հավատում է
Ալլահի Եզակիությանը շահեկան
է նրան: Այսպիսիներին կընդունեն
Այգիները, որտեղ գետեր են
հնոււմ, ապրելու այնտեղ հավերժ;
քանի որ Ալլահը զնի է նրանցից և
նրանք զնի են Նրանից: Սա, իբրոք
մեծ հաջողություն է»: (119)

Ալլահին է պատկանում
երկինքների և երկրի
արքայությունը և ինչ այնուեղ է և
ամենը Նրա հսկողության տակ է:
Նա կարիք չունի որդու, **կամ կնոց**
կամ օգնության: Նրանից բացի
գոյություն չունի ճշմարիտ
Աստված: (**120**)**[34]**

Նա նույնպես ասում է.

Աստված ասում է.

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (٥٦)
سورة الذاريات

«Ես արարել եմ զին և մարդ,
միայն երկրպագելու Ինձ»:**[35]**

Նա չի ասել, որ ես արարել եմ
նրանց Ինձ օգնելու համար:

Ալլահի ոչ մի Մարզարե կամ
Առաքյալ չի հայտնել, [որ](#) նա
աստված կամ կիսաստված է:
Ալլահն ասում է.

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَنْ يُؤْتِيهِ اللَّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنِّعْمَةَ
ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُوْنُوا عِبَادًا لِّي مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلَكُنْ
كُوْنُوا رَبَّانِيْبِينَ بِمَا كُنْتُمْ تُعَلَّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنْتُمْ
تَدْرُسُونَ (٧٩) سورة آل عمران

- «Շահեկան չէ այդ մարդու համար, ում Ալլահը տալիս է Գիր, իշխանություն և Մարզարեություն ասել մարդկանց, «Երկրպագեք ինձ Ալլահին համահավասար:զՀակառակը, նա պատվիրել է նրանց լինել ողջախոհ նվիրյալներ, որովհետև

նրանք ուսուցանել են Գիրը,
հասկացել այն և հիշել այն»:[\[36\]](#)

مَّا الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ
الرُّسُلُ وَأُمُّهُ صِدِيقَةٌ كَانَا يَأْكُلُانِ الطَّعَامَ اَنْظُرْ
كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ الْآيَاتِ ثُمَّ اَنْظُرْ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (٧٥)
سورة المائدة

- «Մեսսիհան, Մարիամի որդին միայն Մարգարե էր, ինչպես մնացյալ Մարգարեները, ովքեր նախորդել են նրան և նրա մայրը ճշմարիտ կին էր: Եվ նաև նրա որդին սովոր էին սնվել, ինչպես մարդ արարածներից մնացյալը: Այժմ, տեսեք թե ինչպես ենք Մենք բացատրում նրանց Մեր նշանները և տես, թե

ինչպես են նրանք շրջվում ճշմարտությունից»: [37]

Աստվածը, Ամենազոր Ալլահը ցույց է տվել, թե ինչպես վիճել Հրեաների և Քրիստոնյաների հետ, ըստ Ալլահի հետևյալ հրահանգների.

فَمَنْ حَاجَ لَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ
 تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ
 وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهُنْ فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى
 الْكَادِيْنَ (٦١) إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْقَصَصُ الْحَقُّ وَمَا
 مِنْ إِلَهٌ إِلَّا اللَّهُ وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ (٦٢)
 فَإِنْ تَوَلُّوْا فَإِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِالْمُفْسِدِينَ (٦٣) قُلْ يَا
 أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِلَّا
 نَعْبُدُ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
 بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلُّوْا فَقُولُوا
 اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ (٦٤) سوره آل عمران

«Այժմ, ով վիճում է ձեզ հետ
կապված Հիսուսի հետ, ճշգրիտ
տեղեկություն ստանալուց հետո,
ասացեք նրանց, «Եկեք, թող մենք
համախմբեք մեր որդիներին և
ձեր որդիներին, մեր կանանց և
ձեր կանանց և մեզ և ձեզ և թող
մենք վկայակոչենք Ալլահի
անեծքը ստախուներին»:[\[38\]](#)

Ինչ Մենք ասել ենք ձեզ Հիսուսի
մասին ճշմարիտ պատմություն է;
և գոյություն չունի ոչ մի ճշմարիտ
Աստված բացառությամբ Ալլահի
և Ալլահը Հզոր է, [Իմաստուն:](#)[\[39\]](#)

Սակայն, եթե նրանք Ժիստեն
ճշմարտությունը և գերադասեն
կեղծիքը դրան, [ապա նրանք](#)

տարօրինակ են: Ալլահը գիտի
տարօրինակին և կմատուցի նրան
պատիժը, որին նա արժանի է:[40]

Ասա, «Օվ Քրիստոնյաներ և
Հրեաներ: Եկեք հասնենք
փոխադարձ համաձայնության
մեր երկուսի միջև; որ մենք չենք
երկրպագի ուրիշին, քան Ալլահն
է, ոչ Էլ կվերագրենք գործընկեր
նրան, ոչ Էլ մեզանից ոմանք
կվերցնեն սրբություններ
բացառությամբ Ալլահի և
կինազանդվենք նրանց Ալլահի
փոխարեն: Եթե նրանք մերժեն
տվյալ համաձայնությունը, ապա
ասեք նրանց, «Վկայեք, որ մենք
Մահմետականներ ենք»:[41]

Տվյալը հանդիսանում է ձեր
անկեղծ ընկերոջ ուղերձը ձեզ. ով
մտահոգված է ձեր բարօրության
համար այս, **ինչպես նաև հաջորդ**
աշխարհում:

يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ (٨٨) إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ
بِقُلْبٍ سَلِيمٍ (٨٩) سورة الشعرااء

Օրը, երբ ոչ ունեցվածքը, ոչ
ժառանգները օգտակար չեն լինի
մարդուն; փրկել նրան, **ով**
վերադառնում է Ալլահին սրտի
ձայնով:[42]

Սրտի ձայնը հանդիսանում է մի
սիրտ, որը պահպանում է Ալլահի
Եզակիության հավատքը;
այսինքն, գոյություն չունի ոչ մի
ճշմարիտ Աստված,

բացառությամբ Ալլահի և Մուհամմեդը Ալլահի Մարգարեն է:

Ծնորհակալություն

Հեղինակի հրապարակած գրքերը.

1. Իսլամի Փոքրիկ Գրադարան
2. Ալ-Աքիհղահ ալ-Ուասիթիայի
մեկնաբանություն, ալ-Հարրաս,
իբն Ութայմիին և ալ-Ֆոզան
3. Մարգարեի Կենսագրության
համառոտ շարադրանք, Իբն
Հիշամ
4. Մուհամմեդի Կյանքը և
Հավատքը, հեղ. Աբդուլվահաբ

5. Հավատքի Հողվածների
Ցուցադրություն
6. Ուսմաղիան. Հարց և
Պատասխան
7. Սուֆիզմի մյուս կողմը
8. Շշմարտության փնտրութը
9. Մահմեդական կնոջ ուղեցույց
10. Աքիղայի և Ֆիկիի
Խսլամական ժողովածու
11. Տառւիհիդի Գիրք, հեղ.
Դոկ. Ս. Ալ-Ֆոզան
12. Խսլամի ուղերձը
13. Ալլահի Վեհությունը
14. Այլ հրատարակություններ

[1] 14 զրքերի խումբ, որոնք չեն համարվում կանոնական, որոնք ներառված են յոթանասունական և լատինական Աստվածաշնչում, որպես Հին Կտակարանի բաժին: (Անգլերեն լեզվի Անկանոն Տան Բառարան)

[2] Բրիտանիկա Հանրագիտարան (Միկոպեդիա) հատոր II, էջ. 903

[3] «Աստված» տերմինը նշանակում է Միակ Արարած, Ով տալիս է կյանք, պատճառում է մահ և Ումից կախված են բոլոր

արարածները իրեն գոյության
միջոցներով:

[4] Ղուրան 51:56

[5] Ղուրան 4:165

[6] Ղուրան 35:24

[7] Ղուրան Գլուխ 3

[8] Ակնհայտորեն նա տեղյակ չէր
այդ աստիճան, թե արդյոք նրա
պառուղը արական թե, իզական էր:

[9] Ակնհայտորեն արականը
տարբեր է իզականից երկար
համբերատար երկրպագության
առումով և պահպանելով
երկրպագության տեղը:

[10] Զաքարիան Հովհաննես
Մկրտչի հայրն էր. **Ղուկաս 1:5**

[11] Գլուխ 3

[12] Տարածվելը և խոնարհվելը
Սալահի հիմնական կեցվածքներն
են: Այդ առումով, **Ալլահը**
պատվիրեց Մարիամին լինել
կանոնավոր Սալահի
ներկայացման և Իրեն
երկրպագության հարցում:

[13] Մարգարե Զաքարիան և
Երուսաղեմի քահանաները
մրցակցում էին հայտնելու
Մարիամի խնամքի պատիվը, երբ
նրա մայրը բերեց նրան նրանց
մոտ; որովհետև նա նվիրեց
Մարիամին ծառայության

Մասզիդ Բայթու Մաքրի:

Որպեսզի որոշեն, թե ով պետք է
վերցնի իր վրա նրա խնամքը,
նրանք զցեցին իրենց գրիչները
գետը, նա, ում գրիչը դեռ
կանգնած էր մնառում հոսող ջրի
մեջ, **պետք է ունենար նրա**
խնամքի արտոնությունը: Բոլորի
գրիչները սուզվեցին ջրում,
բացառությամբ Զաքարիայի;
ուստի նա շահեց Մարիամի
խնամքը:

[14] Որպեսզի չինի թե դուք
զարմանաք, թե ինչու առաջին
դեմքը, կիրառվում է հոգնակի
թվով, դուք պետք է գիտակցեք, **ոք**
իսուսող Ինքը Աստվածն է:
Հայտնի է, ոք առաջին դեմքի

հոգնակին, «Մենք» բարձրացնող
տերմին է, **որը կիրառում են միայն
արքաները:** Ուստի, եթե
արքաները, ովքեր միայն մարդ են,
կիրառում են այն իրավմամբ,
Մեկը, Ով արարել է նրանց,
ավելի արժանի է դրան:

[15] Ընտրել «տարբեր
մեթոդներ» այստեղ նշանակում է,
Աստվածը արարել է Ադամին,
մարդկության հորը, ոչ արական,
ոչ էլ իզական սեռից, և Նա
արարել է Եվային արական սեռից,
առանց իզականի
մասնակցության և արարել է
նրանց ժառանգներին և արական
և իզական սեռերից, և արարել է

Հիսուսին իգական սեռից, **առանց** արականի օգնության:

[16] Նա ասաց դա հուզմունքից ելնելով, թե ինչ կկարծեն մարդիկ նրա մասին, եթք տեսնեն նրան տուն գալուց նորածինը ձեռքին, իմանալով նրան որպես ողջախոհ, **առաքինի կին** և որ նրանք չեն հավատա նրա պատմությանը:

[17] «Զաքյաթ»

տերմինը օրինականապես նշանակում է «քարեգործություն» և լեզվաբանորեն «մաքրում»:

[18] Ղուրան 19:35

[19] Ղուրան գլուխ 3.

[20] Հրեաները փորձեցին սպանել Հիսուսին, երբ նրանք հանձնեցին նրան արքային այդ ժամանակ,
կոչելով նրան ստախոս և
ապօրինի զավակ: Երբ արքայի մարդիկ պաշարեցին նրա տունը,
Ալլահը բարձրացրեց Հիսուսին
վեր դեպի Իրեն, առաստաղի
անցրով և դարձրեց այն մարդուն,
ով մտավ տուն գիշերը նմանվել
Հիսուսին: Նրանք կարծեցին, որ
նա ինքը Հիսուսն է, **այսպիսով**
նրանք վերցրեցին նրան և
խաչեցին: Դա է Ալլահի ծրագիրը,
Ով փրկեց Իր Մարգարեին և
ստիպեց անհավատներին
հավատալ, որ նրանք լրացնում են
իրենց ցանկությունը:

[21] Ալլահը նվաստացրեց նրանց,
ովքեր ժխտում են Հիսուսի
Մարգարեությունը, թող Ալլահը
բարձրացնի նրա հիշատակումը,
ենթարկելով նրանց գերություն և
պատճառ հանդիսացավ, **որ**
նրանց ունեցվածքը առզրավվի:
Նա հետազայում ենթարկեց
նրանց խիստ պատժի հաջորդ
աշխարհում:

[22] Ղուրան 3:59 Նա, Ով արարել
է Ադամին, **առանց հոր**
ճմարտացիորեն ավելի ունակ է
արարել Հիսուսին: Ուստի, եթե
Աստվածային որդիությունը, որը
վերագրվել է Հիսուսին, ի շնորհիվ
իր հրաշալի ծննդի, ապա ըստ

իրավունքի Աղամը պետք է ավելի
իրավունք ունենա, [քան Հիսուսը](#):

[23] Ղուրան 3:60

[24] Ղուրան 19:36

[25] Ղուրան 4:157

[26] Ղուրան 21:2ۯ

[27] Ղուրան ۴۳:۹۱

[28] Ղուրան ۴۳:۹۱

[29] Ղուրան 50:38

[30] Ղուրան 51:56

[31] Ղուրան 17:42-44

[32] Միայն կռապաշտներն են,
ովքեր կոչում են իրենց կռապաշտ

աստվածներին; այդպիսի
կռապաշտների համար միայն
արարածներ են:

[33] Ղուրան 12:39-40

[34] Ղուրան 5:110-120

[35] Ղուրան 51:56

[36] Ղուրան 3:79

[37] Ղուրան 5:75

[38] Ղուրան 3:61

[39] Ղուրան 3:62

[40] Ղուրան 3:63

[41] Ղուրան 3:64

[42] Ղուրան 26:۸۸